

NAJBOLJ NAPADANE STAVKE

Najbolj napadane stavke — so sedaj tiste, ki se dogajajo v industrijah "narodne obrambe". Veliki časopisi vane vse krivdo na delavstvo, a poznavači razmer in delavci vedo drugače. Na gornji sliki so delavci American Aluminum kompanije v Edgewateru, N. J. V njeni tovarni v tem mestu je okrog 3.000 zaposlenih. Cim so zastavkali, so bili obdolženi sabotiranja narodne obrambe.

PRESOJANJA DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

Ameriška pošta je uničila v poštnem uradu v San Franciscu sedemnajst ton propagandne literature, ki je bila poslana preko Vladivostoka iz Nemčije, Italije in Rusije, in pa japonsko, ki je prišla iz Tokia. Kakšna je bila tista literatura, poštna oblast ni mnogo pojasnila. Bili so to večinoma nacijski in komunistični magazini, letaki, knjige in časopisi, pravi poštni upravitelj. Nevarnost pri tem je, da poštarji lahko marsikaj po krivem smatrajo za nacijsko ali komunistično propagando, in pod tem uverjenjem uničijo reči, ki so morda dobra literatura.

Beda v Evropi ima svoje odzive v apelih na Zed. države za takojšnjo pomoč. Iz Belgije poročajo, da ljudstvo pomanjkanja ne bo moglo prenesti do prihodnje žetve. Finska prosi, da se ji naj iz Zed. države pošlje 7.000 ton masti, 4.000 ton margarinskih maslobo, 25.000 ton pšenice, 10.000 ton moka, tisoče ton svinjine, olja itd., kajti ljudstvo strada in bo padlo v epidemične bolezni, ako ne dobi potrebnih živil. Marsikdo v tej deželi se vprašuje, čemu Finski ne pomagata Rusija, ki je z Nemčijo vred kriva pomanjkanja v nji.

Živiljske potrebnosti v Zed. državi so se od januarja do sredne februarja podražile povprečno eno desetinko odstotka. To je seveda šele začetek.

V Angliji se najbolj mudi graditi bojna letala. V Berlinu trdijo, da ima Nemčija trikrat toliko letal kakor Velika Britanija. Ako bodo angleške in ameriške aeroplanske tovarne dohitele nemške, bo Anglija zmagala. Nemški krogi so mnenja, da bodo nemški letalci An-

glijali prej potisnili na kolena, predno ji bodo mogle Zed. države izdatno pomagati.

V Mehiki in v nekaterih drugih latinskih republikah se dogajajo demonstracije proti Zedinjenim državam. Oziroma proti kapitalizmu in imperializmu te dežele. Oblast v Mehiki pravi, da podžiga to sovraštvo nacijska in komunistična propaganda, ki baje deluje roka v roki. Je verjetno, ker je to v soglasju "nove linije", ki se je pričela avgusta 1939.

Francija je morala dati v svojih posestih v Aziji Japonski velike koncesije in veliko teritorija Thailandiji (Siamu), ki je pod japonsko "protekcijo". Pred to vojno je bila Francija poleg Anglije v Aziji najmočnejša zunanja sila. Anglija in Francija sta storili v Aziji usodno napako, ker sta Japonski pustile vzeti Mandžurijo in ji popuščali potem bolj in bolj od leta do leta.

Na Ogrskem je "stiska za moko tolikšna, da jo sme po 24. marcu dobiti vsakdo ne več kot 7.06 unč na teden. Kot znano, je Ogrska dežela pšenice. Vzrok, da ji je sedaj manjka, je prevelik izvoz v Nemčijo.

Zločini mladine v Angliji so se v času sedanje vojne pomnožili 50. odstotkov. To je naraven pojav v vsaki vojni. Očete v armadi, ali prezaopleni, matere v tovarnah, mladina pa prepuščena sama sebi in raja brez kontrole. Vrh tega je v Angliji vzrok za naraščanje mladinskih zločincev še to, da je tisoče domov porušenih in se brezdomci potikajo kjerkoli je kakšen prostor. Na otroke to ne more dobro vplivati.

(Nadaljevanje na 5. strani.)

SODIŠČE, POLICIJA IN A. F. L. V BOJU ZA ZLOM STAVKE UNIJE CIO PRI INTERNATIONAL HARVESTER

Ogromni stroški okupiranih dežel z nemško armado

R. A. Butler, ki je v angleški vladi podtajnik za zunanje zadeve, je v parlamentu poročal, da so izdale okupirane dežele (Francija, Belgija, Nizozemska, Norveška in Danska) za vzdrževanje nacijske armade že 50 milijonov funtov šterlingov, ali štiri tisoč dve sto milijonov dolarjev v ameriški valjavi.

Povprečno je stala nemška okupacijska armada vsakega Norvežana \$100, kar je najvišji odstotek izmed vseh dežel, ki si jih je podjarmila Nemčija. Vsa povprečna Belgijec je moral plačati dotedaj v enak namen \$32, Francoz \$80, Danec \$32 in Nizozemec \$24. Koliko plačujejo za vzdrževanje nemške okupacijske armade Čehi in Poljaki, ni podatkov. Niti še ne o Rumuniji in Bolgariji. Francija na primer je plačala Nemčiji za vzdrževanje Hitlerjeve okupacijske armade že nad tri milijarde dolarjev. Ker vse te dežele plačujejo Nemčiji največ v živilih, je razumljivo, čemu tolikšno pomanjkanje med njihovimi ljudstvi.

Plače novega posredovalnega odbora

Člani komisije, katerih naloga je izravnavati spore med unioni in delodajalci, so upravičeni do voznih stroškov (10c na miljo) in \$25 plače na dan. Skupno šteje 11 članov. V nji so sledeči: za unijo AFL njen glavni tajnik George Meany in Geo. M. Harrison; za CIO Philip Murray in Thomas Kennedy; za korporacije, Walter C. Teagle, Roger D. Lapham, Eugene Meyer in Cyrus Ching; zastopniki splošne publike so Clarence A. Dykstra, William H. Davis in Frank P. Graham.

Jugoslavija in ameriški Jugoslavlani

V razpravi o naših problemih bodo na seji kluba št. 11 JSZ v petek 28. marca v SDC v Chicagu navzoči lahko izrazili svoja mnenja tudi o raznih protestih in apelih posameznih ameriških Jugoslovancev in organizacij, ki so urgirali vlado v Beogradu, da naj se ne uda osišču.

Seja se prične ob 8. zvečer. Vstop svoboden tudi nečlanom.

Mnogo stenografov

V službi zvezne vlade je sedaj poleg drugih uradnikov nad 70.000 stenografov.

McCORMICKI, FORD IN MNOGI DRUGI MAGNATI V SISTEMATičNI KAMPANJI ZA DISKREDITIRANJE DELAVCEV, KI SO V STAVKAH, ALI AKO SE PRIPRAVLJAJO NANJE. — NOV POSREDOVALNI ODBOR

Unija delavcev poljedelskih strojev, ki se je dolgo trudila, da pridobi International Harvester Co. za spoznanje, se je morala končno poslužiti stavk, da zvojuje svoje zahteve. Pri McCormicku v Chicagu se je pričela 28. februarja.

Kompanija je obljubila obrat obnoviti, čim dobi jamstvo, da bodo njeni delavci zaščiteni pred "nasilneži C. I. O."

Zadnjo soboto je sodnik John C. Lewe unijo prepovedal masno piketiranje. Samo 10 piketov ji je dovolil pri vsakem vходу. Policijska oblast je istega dne izjavila, da bo sodnikov odlok uveljavila in varovala vsakega, ki hoče v tovarno "služiti kruh zase in svoje". Družba je tik nato z oglašila sročila, da se obrat obnovi v ponedeljek 24. marca. Nad tisoč policajev je varovalo one, ki so se priglasili za stavkokaštvo.

Ta združeni napad za razbitje stavke se je zgodil s sodelovanjem AFL, ki je prevzela bivšo kompanijsko unijo za svojo.

Več o položaju na industrialnem bojišču je v sledečem članku.

Ofenziva korporacij proti unionim je sedaj obrnjena skoro popolnoma na CIO, v kateri pridno pomaga tudi AFL.

Cemu stavke?

Najbolj se v kampanji proti organiziranemu delavstvu poslužujejo očitkov na stavke v obratih, ki imajo velika vladna naročila za oboroževanje. Podpredsednik unije avtnih delavcev (CIO), Walter Reuther, je prošli teden na shodu v St. Paulu dejal, da kadar uganjajo sabotažna dejanja iz sovraštva do zvezne administracije, ali pa do Anglije, industrialci, časopisje molči, ali pa krivce omeni tako, da čitatelji to komaj opazijo. A ko hitro zastavka kje na primer 25 delavcev

unije CIO, pa isti časopisi to zakriče s čimvečimi naslovi, čes, griejte jih, nelojalneže, kako kljubujejo narodni obrambi.

Kaj bo s Fordom?

Isti govornik je razlagal, kako Henry Ford trmasto krši vse delavske zakone in nagaja zvezni vladi, ne da bi ga časopisje obsojalo radi tega, ali da bi se mu upala stopiti na prste merodajna oblast.

Postava štiti delavcem pravico spadati v unijo, a pri Fordu ni v veljavi. Odslovil je že mnogo delavcev vsled njihovih unijskih aktivnosti. Seveda, on navaja druge vzroke, čes, da je njemu vseeno, ali je kdo njegovih delavcev v uniji ali ne. Minuli teden je znova zapretil, da se uniji ne bo nikdar podal, in da bo edino on sam gospodar v svojih tovarnah in nad delavci, ki so uposleni v njih.

Unija avtnih delavcev ima torej pred sabo problem, ki zanj ni lahak. Ako hoče obveljati in biti priznana pri korporaciji General Motors in v drugi avtni industriji, se mora uveljaviti tudi v Fordovih obratih, ki zaposlujejo v Michiganu in drugih državah okrog sto tisoč delavcev.

Riskiranje zmage

Vodstvo unije skuša Forda in njegove svetovalce zlepa uveriti, da naj organizacijo prizna in sklene pogodbo. Ako ne, je stavka neizogibna. Henry Ford na vse to odgovarja, da so njegovi delavci zadovoljni z njim. Ako bo unija svojo pretnjo izvršila, bo primorala delavce v stavko proti njihovi volji, pravi on. Torej naj jim da oblast zaščito, da bodo mogli varno na delo in z dela, zahteva kompanija. Ako je Ford torej odločen, da unije ne prizna v nobenem slučaju, bi se stavka pri njemu zavlekla v tedne in mesece in bila koncem konca za unijo izgubljena. Ford si dolgotrajno stavko lahko privošč, ker njemu ne bo treba v krušne vrste. Tudi ako ostane (Nadaljevanje na 3. strani.)

Klub "Naprej" št. 11 JSZ in njegovo delo

Joseph Snoy je napisal za v prihodnji Majski Glas kratko zgodovino petnajstletnega delovanja kluba Naprej št. 11 JSZ, ki ima svoj sedež v Bridgeportu, O. Svoje aktivnosti vrši v vseh sosednjih nasebinah in vzhodnem Ohiju in tudi bližnjem delu Zapadne Virginije.

Ako vzamemo v upoštevanje, v kakšnih razmerah je ta klub nastal in deloval, mu moramo priznati, da je res vršil občasno vredno delo.

Kajti bil je do malega osamljen. Od časa do časa so bili tam okrog ustanovljeni tudi angleški klubi, ki so enako naglo tudi skopneli kot so nastajali. Američani v njih so se ukvarjali zgolj s strankinimi frakcijskimi boji, se gnjavili s staro gardo, reševali v diskusijah ves svet, a za praktično delo niso bili sposobni.

Tako je klub št. 11 že dolgo edina socialistična postojanka v teh krajih. Slavje 15-letnice bo imel 26. aprila v Bridgeportu. Dasi je to kratka doba, je za to malo skupino sodrugov in somišljenikov dolga pot. Naloge, ki jih vrše, so naporne. Že veliko klubov je omagalo v njih. Ta pa deluje dalje po zašlugi tiste peščice, ki se ne umakne ne glede na težave in ovire.

Kriza Jugoslavije posledica razvoja nacijske Nemčije

ZMOTA V LETU 1938 POSTALA USODNA ZA VSE EVROPSKE DEŽELE. — NOTRANJI BOJI IN SOVRAŠTVO HRVATOV DO SRBOV VODA NA MLIN HITLERJEVI POLITIKI

V poletju l. 1938 se je vršila Bledu zadnji sestanek male antante. Čehi so vedeli v naprej, predno so se ga udeležili, do nimajo v boju s Hitlerjem pričakovati od svojih zaveznikov Rumunije in Jugoslavije nikakršne podpore. Urednik tega lista je takrat govoril s nekaterimi češkimi novinarji, ki so mu z gnevom prerokovali, da nevarnost, ki preti njihovi republiki, ne bo prenehala, ako se žrtvuje Nemčiji Čehoslovaško, nego se bo širila dalje. "Čez mesec ali dva, ako nas puste še Francija, Anglija in Sovjetska Rusija na cedilu, bo naše samostojnosti konec. Potem pridejo druge dežele na vrsto," so poudarjali Čehi, in tako se je zgodilo.

Česka je bila žrtvovana Hitlerju kmalu po blejski konferenci male antante. Tisti, ki so firerju tretjega rajha verjeli, da je njegovih teritorialnih ambicij v Evropi s tem konec, so se ukanili, kakor pri vseh drugih njegovih obljubah. Njegove imperialistične aspiracije so nenasiene. Njegova živa vera je, da so Nemci ne samo najsuperiornejši narod na svetu, nego tudi izvoljeno ljudstvo za gospodovanje nad "manjvrednimi" (inferiornimi) narodi. Tej svoji veri dosledno sledi.

Nemški narod je Hitler v nekaj letih svoje diktature sfanatiziral s šovinizmom do opojnosti. Ker mu nobena dežela v Evropi ni hotela kljubovati s silo, so ga tolerirale, mižale pred njegovimi pretnjami in popuščale v strahu pred vojno. Enako tudi Mussoliniju in japonskim fašistom. Dobile pa so za plačilo to, čemur so se hoteli ogniti — vojno na vseh koncih in krajih.

Razvijala pa se je ves čas tako, kakor je hotel Hitler. Namesto, da se bi mu dežele združeno, vse naenkrat postavile v bran, se je vsaka vlada tolažila, čes, naj le pogoltno sosedno deželo, da bo le našo pustil v miru!

Tako je "nemški življenjski prostor" rasel brez velikih naporov in brez posebnih žrtev nacijske armade.

Ko je Nemčija izvršila svoje osvojitve nad Skandinavci, Belgijo, Nizozemsko in Francijo, se je lotila Balkana, Madžarske se ji je prepustila za most prodiranja prostovoljno. Rumunija je bila nato prva na vrsti. Razjeđena na znotraj, se je zrušila brez vojne; ni se uprla ne sovjetski, ne nemški invaziji.

Za njo je prišla še bolj prostovoljno pod Hitlerja Bolgarija, in ko hitro se je nacijska armada v Borisovemu kraljestvu dobro usidrala, je dobil ukaz jugoslovanski regent knez Pavle: "Halo, žuri se pripisati svojo deželo v novi red!"

Ko sta krmarila Jugoslaviji bivši premier Stojadinović in pokojni dr. Korošec, je bilo očitno, da sta se namenila zavzeti Jugoslavijo v fašistični pristan. Ljudstvo, ki je brez besede, pa je nasprotovalo. Stojadinović je padel, a tudi nova vlada ni mogla spremeniti resnice, da je Jugoslavija gospodarsko že v nemških kleščah in politično pa fašistično upravljana.

Pred dvema tednoma je nek časopis v Budapešti priobčil senzacionalno poročilo o "intrigah" predsednika Zed. držav, ki z velikimi obetanjmi skuša pridobiti Jugoslavijo v vojno proti osišču. Časopisi v Nemčiji in drugod so tisto ponatili in dodajali, da Jugoslovani v Ameriki in Angliji pritiskajo na vlado v Beogradu, da naj se z Nemčijo nikar ne sporazume.

Napadi nemškega tiska na obotavljajočo se Jugoslavijo pa so bili vladi v Beogradu signal, da se mora čimprej odločiti za ponižno romanje k Hitlerju, ali pa se zaplesti v vojno.

Ministri v Beogradu so se posvetovali in pričkali. Premier Dragiša Cvetković in minister vnanih zadev Aleksander Cincar-Marković, slovenski klerikalni voditelj dr. Franc Kulovec in predstavniki Hrvatov so bili za kapitulacijo. Trije srbski ministri so v protest resignirali. Eden je zalučil premierju in dr. Kulovcu v obraz očiček, da bi pomagala Rusija, pa so ji obrnili hrbet. Premier je baje togotno odgovoril, da Rusija Jugoslaviji ni v stanju pomagati, ker si še sama ne more.

Tudi med jugoslovanskimi poveljniki so bila nesoglasja. Eni so trdili, da bi bilo upiranje nemški armadi od madžarski, slovenski, rumunski in bolgarski meji nesmisel, ker je to predolga fronta. Na italijanski meji je armada, kakršni mala Jugoslavija ne bi mogla biti kos, ker bi imela zaeno borbo tudi na bližnji nemški meji. Dalmacija je izpostavljena italijanski bojni mornarici.

Drugi pa so argumentirali, da se naj najboljši del jugoslovanske vojske (Nadaljevanje na 3. strani.)

IZGOVORI ZA NESREČE NA SABOTAŽNIKE

Tu in tam v kaki municijski tovarni se dogodi eksplozija. Nekaj delavcev je ubitih. Nemudoma so dejanja obdolženi sabotažniki. Ali se primeri v tovarni velik požar. Ali se zvali po bregu vlak. Ali se dogodi kakšna druga nesreča v industrijskih obratih. Vsaki je nekdo kriv. Torej čemu ne bi bili ta "nekdo" sabotažniki?

Dne 17. marca je skočil s tira blizu Pittsburgha osební vlak Pennsylvanske železnice, ki je vozil z brzino 60 milj na uro. Trije vagoni so se zvalili po bregu v reko Ohio. Pet oseb je bilo ubitih, nad sto pa več ali manj ranjenih. Merodajni uradniki družbe

so krivdo za katastrofo nemudoma zvrgli na sabotažnike. In nato so listi poročali, da so zlikovci, ki se zelo razumejo na tračnice in signalni sistem, eno tračnico sprostili kavljev, v namenu, da vržejo s tira brzovlak, ki je drvel po isti progi 18 minut pred tem. Na njemu je bilo baje 40 ruskih inženirjev ter diplomatov, na poti iz San Franciscu v New York in Washington.

Kakšno korist naj bi imela katerakoli dežela od takih napadov na potnike? In kako to, da vlak, kateremu je bila zločina nakana baje namenjena, ni padel s tira, nego šele naslednji? Oba sta drvela po

onem kraju ponoči v snežni nevihti z vso mogočo naglico.

Blizu Ravene, O., se je zalezel tovorni vlak v osební vlak, na katerem se je vozilo 300 delavcev na ših v vladni arsenal. Tudi tu so nekaj ur namigavali o sabotaži.

Pred letom je na zapadu treščil v reko brzovlak, ki vozi med Chicagu in San Franciscu. Mnogo potnikov je bilo ubitih. Tudi v tem slučaju se je družba izgovarjala na sabotažnike. Še celo v letalskih nezgodah se čestokrat meče krivda na tiste, ki jih niso povzročili.

Res je, da se mnogo nesreč — posebno v času vojne — namenu povzroči. Na primer,

v interesu Nemčije je, da dobi Anglija iz Zed. držav ali od kjerkoli čimmanj podpore. V tem slučaju mora biti industrija posebno v municijskih obratih, pri izdelovanju letal, orožja itd., silno oprezna.

Ni pa pošteno, da se vali krivdo za nesreče, v katerih so žrtve večinoma delavci, na "sabotažnike". Zvezni detektivski oddelki, ki stvari preiskujejo, bi storili dobro delo, ako bi po svojem preiskovanju včasí javno pojasnili, da spada večina nesreč na ramena merodajnih faktorjev prizadetih družb, ki pa se krivde otepaajo z izgovori na sabotažnike.

Prošnja sotrudnikom Majskega Glasu

Čimprej dobimo spise za letošnji Majski Glas, bolj začasno nam ga bo mogoče izdati, namesto šele zadnje dneve aprila.

Nekaj smo jih že prejeli, druge pričakujemo v kratkem.

Majski Glas bo obsegal 84 strani. O njegovih vsebini bo poročano v prihodnjih številkah Proletarca.

JONTES GELC:

KRIK V KRAKOVSKI ULICI

(POVEST IZ LJUBLJANSKEGA PREDMESTJA)

(Nadaljevanje)

Klinar se je preplašeno ozrl v ženo, vrzel od sebe salato in nož, strgal z ledij kunjjo, ki mu je služila za predpasnik in jo mimogrede vrzel po tleh. Stekel je v sobo. Zlezel je pod posteljo in v naglici zbral svojo slikarsko pripravo. Preden so se v kuhinji zavedli, kaj namestila, je bil s svojimi pripravami že iz hiše in je tekel vzdolž po Krakovski ulici. Zena, ki je stekla za njim, je kričala in ga klicala. Prestrašila se je zdaj, ko je tako s stolom in slikarsko pripravo obložen bežal, ko da bi kurili za njim. Spoznala je, da jo je prehitel v njenem načrtu. Sklenila je namreč, da bo požgala njegove slikarske stvari vse do poslednjega kosa. On je to vedel in zdaj, ko je klicala za njim, se ni okrenil. Ni imel časa, da bi se ozrl, ko so vsi vprek kričali za njim, naj se vrne. Med drugim je razločil Marijanin glas, ki je grmel: "Dečko, tak počakaj me!" Nič ni počakal, tekel je. Tekel je, da shrani svoje stvari pri prijatelju Krstniku, ki je stanoval v Trnovem v Cerkvni ulici.

Nič ni zadrževalo Marije in tete Marijane, da ne bi drvele po krakovskih ulicah. Iskale sta nesrečnega Klinarja. Iskale sta nesrečnega Klinarja, ki je bil po njunem mnenju s svojo slikarsko kramo za vedno pobegnil od doma. Marijana je tulila tako, da je vse Krakovo drlo skupaj. Postajala je in vsakomur, ki jo je hotel poslušati, kriče pripovedovala, da je pobegnil od doma njen ljubi nečak Joža. Medtem ko je Marijana razlagala, je bila Marija že pri Klinarjevemu najboljšem prijatelju, kiparju Martinu Krstniku. Dolg je bil in upognjen, z nogami, kot bi ne bile njegove; stopal je "po kurje" in je bil pri tem zares podoben pametni koki, ki išče zrnja. Z razmršenimi lasmi, ki so se mu vsipali po obrazu, in napol gol je pravkar pometal sobo. Marija je pri oknu pogledala v atelje, ki je bil prav za prav kletni prostor; vzklila je, tako se je prestrašila. Toda brž se je zbrala in prislusnila. Zaslislala je bila jecajoči glas svojega moža. Srečna je bila, ker

za je našla, obenem pa se je bala, da se ji ne bi izmuznil skozi kakšno skrivna vrata. Brž je potrkala.

Kipar se je za silo oblekel. "Kje pa imate mojega moža, saj ga ni več tukaj, ampak pravkar je šel. Slišala sem ga, ko se je govoril. Kam ste ga skrili pred menoj?" Tako je Marija že skoraj ihtela dejala, ko so se ji končno odprla vrata. S plašnimi, izbuljenimi očmi je iskala po prostoru. Po svoji navadi je vihal nos in hlastno vsrkavala po prhnelem smrdeči zraku. Širila je nosnice, kot da bi hotela zavohati v tem prahu skritega svojega moža. S povzdignjenim glasom je zavrečala: "Vi ste mi skvarili moža, da nori! Za nobeno rabo ni več. Čisto prismojen je že od teh barv!"

"Draga gospa, verujte mi, jaz sem bil prvi, ki sem mu bral, da bi pustil službo in sem ga prepričeval, da nima nobenega slikarskega talenta. Verujte mi!"

"Res, oh povejte mi, dajte mi nasvet, gospod Krstnik, kaj naj storim z njim, da mu izbičem iz glave to norost. Verjemite, to je hujše, kot če bi bil pijanec! Kaj hočem z njim, ko ni za nobeno delo več. Noče in noče več delati!" Marija je zahtevala.

Krstnik je korakal po sobi z dolgimi koraki, s sključenimi rameni in si gledal pod noge. Nenadoma se je ustavil tik pred Marijo, ki si je jokajoč v robec brisala nos, in začel:

"Potolažite se, gospa, in se vrnite, Joža bo zdaj že doma, ker je tik pred vami odšel, pri stranskih vratih sem ga izpuštil iz sobe. Bodite zanj brez skrbi. Rečem pa vam, gospa, samo to: pustite ga, naj slika, kajti če mu ne boste pustili tega, bo slej ko prej po njem: moja beseda, da bo umrl. Morda bo sčasoma sam prišel na to, da je nesmisel, kar počne, in se bo sam povrnil k staremu življenju. Tačas boste že kako živeli. Kar mati Klinarica naj malo omeji svoj zemeljski raj, sicer bo v nevarnosti, da jo bodo morali v vreči spustiti v grob, ker ne bodo našli dovolj

široke krste zanjo. Je-li tako, gospa?"

"Oh, kako čisto po mojem srcu ste to povedali, gospod Martin. Ampak, kaj pravite, da bo sicer Joža umrl? Če bi bila prej vedela, da me čaka toliko trpljenja, se ne bi bila nikoli omožila."

Vnovič je zahtevala. "Potolažite se, gospa." Prijateljsko ji je pol minute stresal roko in ji nepremično stromo gledal v oči.

Ko je zaprl vrata za njo, se je zagrohotal; zdelo se mu je, da se mu je imenitno posrečilo spraviti jo v zadrego, zaradi česar je tako hitro odšla. Prav to je hotel.

"Da bo umrl drugače..." je vzdihovala Marija pri sebi. In sama ni vedela, kdaj je začela šepetaje moliti.

"Ja, Joža, moj otrok, marš domov, otroci so ponoči doma!" se je presrečna zadržala Marijana, ko je na cesti zagledala svojega ljubljene nečaka.

Marija je na široko odprla vrata, da bi bolje videla. Da, pri večerji je sedel Joža. Marijana pa je kričala vanj in mu dopovedovala, kako ga je iskala po vsem Trnovem. Nekako posebno molčeč, zamišljen kakor uporen otrok, je jedel zgance in zelje.

Klinarju se je mudilo, da bi čimprej razstavil. Hotel je, da bi brž pokazal, da ima pravico iztrgati se iz tistega življenja, v katerega so ga za vsako ceno spet hoteli pahniti. Lotil se je slikanja. Toda vse, kar je začel, je pustil nedovršeno. Nečesa mu je manjkalo, morda razpoloženja, morda potrpljenja. Če pa se je prisilil, da je dovrši sliko, tedaj se mu je zdelo prisiljena in polizana. Najraje bi se bil zjokal in pustil vse vnevar. Toda ker je že začel, je hotel tudi enkrat za vselej preizkusiti, kaj je na stvari. Bil je nemiren, kot bi se pripravljal na dolgo potovanje.

Hitel je z delom. Kakor je bil dozdaj razmetaval s časom, tako ga je skušal zdaj izrabiti kolikor mogoče vsega. Zavrečal ni hotel niti ene same ure. Če so ga pa k temu prisilile prilike, ga je že opominjala vest: delati! Še ponoči je v razgreti domišljiji ustvarjal zasnutke. Ko je končno vendarle izgotovil nekaj del, se je odločil. Razstavil bo.

Oddal je slike v žirijo.

(Konec prihodnjic.)

MAJSKI GLAS

Nadaljna naročila za Majski Glas so poslala sledeča društva, klubi JSZ in posamezniki: **Anton Zornik**, Herminie, Pa., 200 iztisov; **John Langerholz**, Johnstown, Pa., 50 iztisov; **št. 14 SNPJ**, Waukegan, Ill., 75 iztisov; **št. 344 SNPJ**, 10 iztisov; klub **"Naprej"** št. 11 J. S. Z., Bridgeport, O., 25 iztisov; **št. 65 SNPJ**, Breezy Hill, Kans., 10 iztisov; **št. 48 SSPZ**, Arma, Kans., 10 iztisov; **št. 138 SNPJ**, Strabane, Pa., 50 iztisov; **št. 206 SNPJ**, Gross, Kans., 10 iztisov; klub **št. 27 JSZ**, Cleveland, O., 200 iztisov; **št. 115 SNPJ**, Joliet, Ill., 5 iztisov; **"Jolly Allis"** št. 686 SNPJ, West Allis, Wis., 25 iztisov; **"Narodni vitezi"** št. 39 SNPJ, Chicago, Ill., 25 iztisov; **št. 96 SNPJ**, Livingston, Ill., 10 iztisov; **št. 434 SNPJ**, Arma, Kans., 15 iztisov; **"Slavija"** št. 1 SNPJ, Chicago, Ill., 25 iztisov; **"Nada"** št. 102 SNPJ, Chicago, Ill., 25 iztisov in **Tony Zupancich**, Point Marion, Pa., 10 iztisov. Po dva iztisa so naročili: **Frank Zaniker**, Willamette, Ore., **Anton Zgajnar**, Gilbert, Minn., in **št. 322 SNPJ**, Chisholm, Minn.

LISTNICA UREDNISTVA

V prejšnji številki je bilo rečeno, da bodo v tej objavi argumenti Normana Thomasa o sporu v eksekutivi soc. stranke. Priobčeni bodo zaeno z drugimi v prihodnji številki.

Pueblo, Colo. — Objavimo prihodnjic.

Boj med unijami njim slabo kaže

Na gornji sliki sta dva glavna člana vladnega odbora za pospeševanje produkcije v prid delavne obrambe, zvan OPM (Office of Production Management). William Knudson (na levi), bivši vodilni direktor korporacije General Motors, Sidney Hillman, predsednik unije ACWA (CIO), delavska tajnica Frances Perkins in reporterji, katerim ti trije pojasnjujejo vzroke stavk.

Sodišče, policija in A. F. L. v akciji za zlom stavke unije C. I. O. pri International Harvester Co.

(Nadaljevanje z 1. strani.)

jo njegove tovarne zaprte za zmerom, mu ostane še vseeno dovolj milijonov, ki ga bodo varovali pred pomanjkanjem.

Vodstvo unije ve, da ima opraviti s človekom, ki je neugnan sovražnik delavske organizacije. Tudi če bi bila stavka še tako popolna, kdo naj ga prisili, ker je sam gospodar svojih podjetij, da stopi v pogajanja z unijo?

Vlada, pravijo nekateri. Ampak Ford se tudi nji zoperstavlja. Roosevelta mrzi. Njegovo politiko podpiranja Anglije odkrito obsoja in ako bi bilo po Fordovem, bi Hitler že zmagal. Časopisje je večinoma z njim in ga bodri, da naj unije nikar ne prizna. Njegovo zoperstavljanje vladi je v časopisju slikano za junaštvo.

Kvarno umešavanje

Ako bi bilo unijsko delavstvo povsem složno, bi borba s takim zakrknjenjem, kakor je Ford, ne bila združena s tolikimi zaprekami. A v kampanjo za unioniziranje Fordovih delavcev se umešava že nekaj tednov AFL, v namenu, da prepreči zmago unije CIO. Ford si te pomoči morda ni direktno najel, a tudi ako bi so jo, ne bi mogla njegovim namenom proti priznanju unije koristiti bolj kakor mu aktivnosti AFL koristijo sedaj.

Intrige pri McCormicku

Slična situacija je v tovarnah International Harvester kompanije. Delavci v njih je organizirala unija CIO. Ker je kompanija ni hotela priznati, je nastala v njenih obratih stavka, ki je bila popolna.

A že po nekaj dneh stavke se je v nekatere obrate, posebno pri McCormicku v Chicagu, umešala AFL s trditvijo, da je večina delavcev za njeno unijo, ne pa za CIO.

Taka taktika se je v delavske vrste demoralizirala in ne more koristiti nikomur drugemu kakor kompaniji.

AFL ne dobi plačila

Tudi ako se AFL posreči zlomiti stavko v tovarnah International Harvester kompanije, ne bo s tem zase ničesar dosegla. Tudi ako jo McCormickova familija začasno prizna, ji bo ob prvi priložnosti dala brco. Le ako bi delavstvo stalo složno rama ob rami, bi smelo računati na popolno zmago in na trajno priznanje svoje unije.

Ze koncem zadnjega tedna je McCormickova kompanija razglasila, da bo v ponedeljek 24. marca na zahtevo AFL obnovila obrat. Policijska oblast pa je zagotovila varstvo vsem, ki hočejo nazaj na delo.

K temu udarcu za unijo CIO je pripomoglo sodišče, ki je prepovedalo masno piketiranje.

Kadar je proti stavki sodna in policijska oblast, pomeni to

MALO POROČILA

V Clevelandu hitimo z zadnjimi priredbami v naših številnih dvoranah, potem se bomo pa zopet podali v naravo, na izletniške prostore SNPJ, katere bomo letos otvorili v nedeljo 25. maja.

Dne 6. aprila pa priredi pevski zbor Zarja svoj spomladanski koncert in opereto. Zbor se zelo pridno pripravlja za ta nastop. Kdorkoli se nima vstopnice, se jih naj nabavi v predprodaji, ker so ceneje.

Dne 30. marca, to je teden pred koncertom Zarje, pa prirede skupen koncert pevci in pevke Slovana, Sloge in Jadrana. Onim, ki so omogočili ta nastop, gre vse priznanje. S takim skupnim nastopom se prihrani veliko denarja, energije, se uvaža več razumevanja med kulturnimi društvi in tako tudi program izboljša. Naš poznani kulturni delavec Frank Česen je predsednik teh zborov, obenem pa tudi predsednik zbora Slovana.

Priredba Cankarjeve ustanove v Detroitu je prav lepo uspela. Zato gre vse priznanje našim naprednim Detroitčanom. V Detroitu je še življenje in korajže, zato sem prepričan, da jim bo uspelo prenoviti Narodni dom.

Pri Cankarjevi ustanovi je nastala sprememba v odboru. Louis Kaferle, ki je bil njen predsednik od ustanovitve in se zelo žrtvoval in delal za Cankarjev glasnik, letos ni sprejel predsedništva, ker je zadnje čase precej rahlega zdravlja. Njegovo mesto je zavzel Frank Česen. Louis je bil imeniten predsednik in prav gotovo Česen ne bo zaostajal za njim.

Klub št. 49 je živahen. Prihodnji bomo imeli debato o različnih stvareh. Upam, da bomo razprodali lepo število Majskih glasov. Mnogi me izprašujejo, ali bo Math Petrovich, član kluba št. 49, kandidiral za mestnega svetvalca. Ne vem. Jaz bi rad videl, da bi, kajti on je kot ustvarjen za tako delo.

Frank Zaitz, urednik Proletarca in drugih publikacij JSZ, je res navihani za pridobiti sodelavce za Majski glas in Družinski koledar. Navzlic temu, Frank, pa pisec najbrže ne bo mogel letos nič prispevati.

Jugoslavija je že precej časa v skripih, a vendar je dosedaj, kot po pišem, imenitno odbijala Hitlerjeve hinavske overture. Dokler ni v Jugoslaviji nemškega vojaštva, je še vedno upanje, da ostane vsaj delno svobodna, četudi je podpisala pakt sodelovanja z osiščem.

Društveni delavci se običajno radi grizemo med seboj. Saj poznane društvenike zelo radi osvrkamo, če jih slučajno ne vidimo na tej ali oni prireditvi, pa četudi so istega dne morebiti obiskali dve drugi prireditvi, dočim ne vidimo nekatere naše profesionalce nikjer, ne izdajajo niti ficka za naše stvari, a kljub temu lahko mirno spijo in nekateri se jim še celo klajnajo.

Dovolj in pozdrav,

Milan Medvešek.

KRIZA JUGOSLAVIJE POSLEDICA RAZVOJA NACIJSKE NEMCIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

vanske armade — kakega pol milijona mož, koncentrirala ob bolgarski, grški in albanski meji ter skupno z grško armado in angleškimi četami prične z ofenzivo. Naravno, da bi v tem slučaju postala Jugoslavija in Bolgarija glavno bojišče.

Oportunisti in pronemški elementi v jugoslovanski vladi so izvajali, da čemu doprinašati žrtve, kot so jih na primer Poljaki. Boljše je prihraniti pol milijona ali milijon življenj in se sporazumeti s Hitlerjem, ker je on, ne pa Churchill in Roosevelt, vladar Evrope.

Po Slovenskem in Hrvaškem za vojno z Nemčijo ni bilo navdušenja, pa tudi za poniževalno kapitulacijo v prid Hitlerja ne. V očigled tega dejstva se je knez Pavle skušal že prejšnji teden pobotati s Hitlerjem tako, da bi Jugoslavija sklenila z osiščem "časno pogodbo", ne pa takšno, kot sta jo sklenili Rumunija in Bolgarija. V Berlinu so stvar premišljevali in popuščali Jugoslaviji na času. Kajti Hitler se je v teh manevrih zavzel, da se Jugoslavije ne sme okupirati siloma, ako jo je le mogoče na znotraj toliko razpriti, da se bo morala podati brez vojne. Hitler potrebuje mirno Jugoslavijo, ki mu bo pridelovala žito, pošiljala svoje rude, les, živino in druge potrebščine. Ako pa se bi Jugoslavija odločila za vojno, bi imel Hitler na Balkanu nevarno fronto, na kateri bi mu bržkone ne šlo tako gladko, kakor v Franciji in v Belgiji.

Vzlic "apizarjem", kakršen je bil premier Stojadinović, ki je pripravil nacijski invaziji tla, kljub hrvatski duhovščini, ki želi razbiti Jugoslavijo vsled verskega sovraštva do pravoslavni Srbov, in vzlic slovenskemu klerikalizmu, ki v strahu pred "boljševizmom" deluje v prid Mussolinija in za Nemčijo, pa je treba priznati, da je bilo med ljudstvom proti temu apizanju zadnji teden toliko glasno izraženo protest, da je nastala notranja kriza. Proti kapitulaciji so bili najbolj socialisti in pa srbski narod.

Vlada se je kajpada odločila za zvezo z osiščem, a vsled odstopa nekaterih ministrov ter demonstracij je ni mogla skleniti že zadnji nedeljo, ali vsaj v ponedeljek, v torek v tem tednu. Zagotovila je, da vojne med Jugoslavijo in Nemčijo ne bo, čeprav se ne pridruži osišču tako tesno, kakor sta se Rumunija in Bolgarija.

(Komentar o položaju v Jugoslaviji in o raznih faktorjih, ki delujejo v nji in v inozemstvu, bo v prihodnjem Proletarcu.)

Proti Židom v Franciji

Vlada v Vichyju je meseca marca ustanovila poseben komisarijat za ravnanje z "židovskim problemom". To je storila na pritisk nacijske in francoske antisemitov. Že od lanskega oktobra dalje je v Franciji prepovedano uposluževati žide v vojaštvu, šolstvu, radiu, časopisju in filmih. Izrivani so tudi iz pravnega, medicinskega in raznih drugih "boljših" poklicev.

SLOVENSKE IN ANGLEŠKE KNJIGE

Največja slovenska knjigarna v Zed. državah

Pišite po cenik PROLETARCU

2301 S. Lawndale Ave., Chicago

Samo za omejen čas!

60 DNEVNA DOKAZILNA PONUDBA O PREDNOSTI

SERVEL

PLINSKEGA REFRIGERATORJA

Kaka ponudba! Naj Servel, PLINSKI refrigerator sam doprinese dokaz v vaši lastni kuhinji

Tu je vaša prilika, da doživite vse Servel udobnosti. Lahko imate dosti ledenih kock. Lahko vidite, kako drži Servel živila sveža, okusna in zdrava. Na lastno roko boste spoznali, kako presenetljivo je nizka cena za pogon plinskega refrigeratorja.

In ugotovili boste, zakaj je Servel drugič. Zmrzovalni sistem Servela nima nikakih premikajočih se delov, ki bi prišli iz reda, ali se obrabili. Mala plinska priprava opravi to delo. Najboljše pa je, ko je Servel absolutno TIH, nikoli niti najmanjšega ropota.

Dokažite si to samim sebi s tem, da se poslužite zdaj naše ponudbe. Samo idite v najbližji Peoples Gas urad ali telefonirajte Wabash 6000. Ali pa vprašajte svojega najbližjega Servel trgovca. Ponudba samo za omejen čas, torej storite takoj.

SERVEL, plinski refrigerator, o katerem govori vsa Amerika. Ostane tih, traja bolj dolgo. Prepričajte se v svojem lastnem domu za 60 dni.

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING... THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

KRITIČNA MNENJA, POROČILA IN RAZPRAVE

KOMENTARJI

NA VARNEM — MORDA!

Iz Londona je bilo poslanih že zadnje jesen in tekom zime stotine otrok v "varnejše kraje". A nemški letalci se sedaj nad Anglijo tako pogosto oglašajo, da vržejo bombe kjer gledajo pod sabo kako piko. Gornje je slika iz neke vasi v bližini Londona, kjer tabore otroci pod varstvom učitelje, poje in se zabavajo po svoje. O morebitni nesreči, ki jih lahko doleti, nič ne vedo.

organizacije kaj zahteva, to pomeni, da naslavlja apele samemu sebi. Pomaga si lahko na tem temelju vzajemnosti samo toliko, v kolikor je povprečen član pripravljen prispevati in v stanju plačati. Cimvišji dohodki in vplačila v razne sklade, več se lahko plača upravljencem. Ni vprašanje torej samo bratske pomoči, nego je problem, koliko je članstvo kakršne koli organizacije pripravljeno prispevati v ta ali oni namen. Njegov nasvet, da si bi ljudje marsikako polemiko lahko prihranili, ako se bi prej pogledali v številke, drži. Kaj je izpeljivo in kaj ne, o tem pa se mnenja čestokrat križajo celo med onimi, ki se poglobljajo v račune.

Rado Staut ima hvaležno nalogo pojasniti, čemu niso med široko ameriško javnostjo razširili znanja o slovenskem narodu tisti, ki so dobili red vs. Save? Na primer Joseph Zalar. V naselbinah, v katerih je njegova organizacija glavna trdnjava, so Slovenci še vedno nazivani za "Austrians".

Urednik Glasila KSKJ Ivan Zupan opisuje v editorialu "moč molitve". Neki "izmed najboljših zdravnikov na svetu", Francouz dr. Carrel, ki je sedaj v New Yorku, "je povsem uverjen, da se vsi nadnaravni čudeži pri ozdravljenju človeka." Ko je bil v Lurdu, se je "osebno prepričal, kako se je na nekem bolniku huda rana vsled raka na čudežen način zacelila." Omenjeni zdravnik je pač pobožen in piše članke "Molitev je moč". A ni. Kajti če bi bila, bi nemški narod, ki ga je Hitler pozval v goreče molitve za zmago, bil že uslišan, in enako angleški, kateri si je posvetil eno nedeljsko molitve in klical Vsemogočnega, naj pomaga Veliki Britaniji. Italijani molijo sedaj dan za dnem, naj jih Bog otme poraza, lakote in bolezni. Brezpogumni so ga klicali na pomoč, gladni, bolni in umirajoči. Molitev in živa vera ima morda svoje vrednote, ker ljudi uči potrpežljivosti in udanosti v božjo voljo, toda miru ne priprosi, ne dežja v sušah, ne zdravja v epidemijah. Za te reči se je treba boriti z vse drugačnimi sredstvi, kot pa z molitvenikom v roki.

Bogatini niso za svoje grehe nikoli kaznovani, razen ako ne plačajo zvezni vladi dovolj dohodninskega davka.

V Detroitu je mestni odbornik John F. Hamilton priznal, da je vzel \$15,000 podkupnine. Hotel je prostovoljno resignirati iz občinskega odbora. Toda večina njegove odpovedi iz službe ni sprejela, ker ga je hotela po zaslišanju sama izključiti. Resignirati je namreč častno, izključenje pa nečastno.

Na Rim ni padla še nobena angleška ali grška bomba. Anglija se bombardiranju večnega mesta izogiba vsled njegovih zgodovinskih stavb in katoliške cerkve. Ker pa so italijanski letalci nad grškimi mesti postali predzorni, je Anglija zastopniku papeža sporočila, da ko hitro začno Italijani bombardirati Atene, bodo angleški letalci napadli Rim. Kajti tudi Atene se ponašajo s starinskimi spomeniki iz davnih dni svoje slave. To je vzrok, čemu prebivalci Rima in Aten lahko mirno spe.

V Moskvi je pet zlikovcev oropalo katoliško cerkev. Boljševiška oblast jim je prišla na sled in jih poslala v zapor s pojasnilom, da ima v Sovjetski Uniji pravico konfiskacije edino le vlada. Kadar se je poslužijo posamezniki, se smatra to za tatvino.

Kongresnik Dies se odkriva komuniste in nacije za petokolonce in predlaga, da se naj stopi na prste komunistične stranke. Nemško-američnemu bundu, podporni organizaciji IWO, komunistični obrambni ustanovi ILD in organizaciji brezposelnih Workers' Alliance. Dalje tistim odbornikom unij, o katerih je znano, da so komunisti. Toda obdolženi odborniki so se mu postavili po robu in trdijo, da niso nič drugega kot unionisti. Določno mejo je res težko potegniti, posebno se zato, ker se komunistična linija pogosto menja. Poleg tega je krivično smatrati človeka za neoljalnega in protiameriškega zgolj ker tu in tam ploska Browderjevimi "težami". Saj se večina tega kmalu naveliča in nato priča pred Diesom zoper samega sebe, oziroma proti svojem "prejšnjemu prepričanju".

Sovjetska Unija predeluje zgodovino. Car Ivan IV. iz XVI. stoletja, znan v zgodovini pod imenom "Ivan Grozni", je sedaj predstavljen za carja, ki je imel tudi veliko dobrih lastnosti, a oglašali pa so le slabe. O tej zanimivi spremembi v sovjetski literaturi glede Ivana Groznega poroča iz Moskve Associated Press. Ivan Grozni je bil prvi, ki si je dal titel "car". Zgodovina ga pozna za enega najkrvoločnejših vladarjev. Priporočuje, da ker se mu ni neki diplomat takoj odkril, menda se je pozabil vsled prestrašenja, je Ivan Grozni ukazal služabniku, da mu vrh klobuka nemudoma zabije žebelj v glavo. Služabnik je v strahu za svojo glavo to naglo storil. Ivan Grozni je uganjal vsake sorte drugih krvoločnosti. Ukazoval je moriti ženske, moške in otroke, kadar ga je pograbila furija in v enem takih momentov je dal umoriti tudi svojega lastnega sina. A baje je imel tudi dalekovidnosti, bil sposoben snovati velike zamisle

in bil z njimi za vzor Petru Velikemu. Novo zgodovino carja Ivana Groznega je napisal v ugodni luči pisatelj V. Kostiljev. Seveda z odobrenjem onih, ki vladajo današnjo Rusijo. Le ena temeljna sprememba je v tem predelavanju ruske zgodovine. Boljševiki so se po revoluciji obsojali vse carje, ki so morili na debelo. Sedaj pa se sami oprijemajo stare teorije, da življenja v prostranem ruskem imperiju niso bila nikoli kaj prida vrednosti in se je morilo vse križem zato, ker so bile pač okoliščine take in ni bilo mogoče drugače. Torej tudi v novi Rusiji ne more biti drugače. To pojasni, čemu sta carja Ivan Grozni in Peter I. predstavljeni sedaj v drugačni luči, kot pa so ju slikali revolucionarji predboljševiške Rusije.

David Lasser je v oportunistični večak. Dokler so komunisti imeli organizacijo brezposelnih, zvana Unemployed Council, je on kot član socialistične stranke izbral socialiste, da so mu pomagali ustanoviti Workers' Alliance. Ko je rasla, so komunisti svojo razpustili in se pridružili tej, njim pa se je prislonil D. Lasser, ki je bil za plačilo poslan na obisk v Rusijo. Ko je Workers' Alliance začela pod komunisti iti navzdol, se je Lasser iz nje umaknil, poslal nekaj patriotičnih sporočil Rooseveltu in ustanovil novo organizacijo brezposelnih. Ni se mu posrečilo, dasi si je v nji skušal pomagati s par komplimenti naročenega značaja iz Bele hiše. Sedaj je Lasser v vladni službi, v najboljši, kar jih je še kdaj imel. In spet tudi v tem slučaju na račun brezposelnih.

Francija je na svojem novem kovancu denarju opustila svoje staro geslo svobode, bratstva in enakosti ter ga nadomestila z "delo, družina, domovina". To je zasluga nazijske zmage nad pionirsko evropskih revolucij in liberalizma.

Sodrug George Koop

Kdorkoli je bil v Chicagu v socialističnem gibanju količkaj aktiven, je tu in tam videl do bledušnega sodruga, ki je ponujal bodisi kake brošure, ali časopise. To je bil George H. Koop. V delavskem pokretu je bil nad pol stoletja. Umrl je 18. marca v starosti 77 let. Pokojni Koop je bil kandidat socialistične stranke dvakrat za čikaškega župana, za aldermana, za kongresnika in v razne druge urade.

Do postaranja je bil zelo dober govornik. Od stranke ni nikdar ničesar zahteval, pač pa ji vedno prispeval. Po poklicu je bil tiskar. Poslednja leta je bil uposlen pri Chicagu Tribune, kjer je kot stavec na linotipu moral vsaki teden v tam postavljati v tiskovne črke poročila proti samemu sebi. Takšno je pač delo tiskarjev, je dejal. "Se ne strinjaš, a postaviš vseeno."

Ko so se začeli v S. P. poslednji razkoli, se je George H. Koop oslonil popolnoma na svojega starega tovariša Oscarja Ameringerja. "Kar mi boš svetoval, bo zame prav," mu je dejal. Oba sta iz nemške socialistične šole.

Ko je Ameringer na starost postal "militant", je šel z njim tudi Koop. In ko je Ameringer pustil aktivnosti v stranki, potem ko je v nji zmagoval "militantstvo", veliko po njegovi zašlugi, jo je pustil na cedilu in strankine člane pa mobiliziral v agitacijo za svoj privatni list American Guardian. Sivolasi George H. Koop mu je pri tem delu pomagal do konca svojih dni.

Angleške izgube v letalstvu

Angleške izgube v letalstvu znašajo do 5. marca 8,272 mož, izmed katerih je bilo nad tri tisoč ubitih, blizu dva tisoč poškodovanih, nad tri tisoč ranjenih, ostali pa so vjeti.

RADOJE DOMANOVIC:

Premišljevanje navadnega srbskega vola

Razni čudeži se dogajajo na svetu, a naša zemlja je, kakor mnogi pravijo, plodovita na čudežih v toliki meri, da čudeži že sploh niso več čudeži. Pri nas imamo ljudi na zelo visokih položajih, ki nič ne mislijo, a za nadomestilo tega ali pa morda iz drugih razlogov je začel razmišljati neki navaden kmečki vol, ki se prav nič ne razlikuje od drugih srbskih volov. Bog bo vedel, kaj je bilo, da se je ta genijalna žival odločila za tako drzno početje, da je začela misliti, ker doslej se je dokazalo, da smo od te nesrečne obrti v Srbiji trpeli le škodo. Ajdi, recimo, da ta nesrečnež v svoji naivnosti niti ne ve, da se v njegovi domovini ne rentira ta posel, pa mu zato ne bomo pripisovali posebnega državljanskega poguma; ali vendar ostane zagotovo, zakaj bi mislil baš vol, ko ni niti volilec, niti odbornik, niti občinski svetnik, niti ga ni nihče na kakem volovskem shodu izvolil za poslanca, ali celo za senatorja (ako je prileten), a ako je grešnik sanjal, da bi bil v kakih volovskih deželi minister, tedaj bi se moral nasprotno vaditi v tem, da čim manj misli, kakor to delajo odlični ministri v nekaterih srečnih deželah, čeprav naša država tudi v tem nima sreče.

Koncem vseh koncev, kaj nas briga, da se je vol v Srbiji lotil posla, ki so ga opustili ljudje, mogoče je, da je začel misliti baš po nekem naravnem nagonu.

Pa kakšen je ta vol? Navaden vol, ki ima, kakor bi rekla zoologija, glavo, trup in ude, kakor drugi vol; vleče voz, je tiavo, liže sol, prežvekuje in muka. Ime mu je Sivec.

Evo, kdaj je začel misliti? Nekega dne vpreže njegov gospodar v voz njega in njegovega tovariša Murna, naloži na voz ukradena drva, pa požene proti mestu, da jih proda. Gospodar je prodal drva, čim je prišel do prvih mestnih hiš, spravil denar, izpregel Siveca in tovariša, privezal vrv, za katero sta zvezana z jarmom, vrle pred nju razvezan snop mrve in vesel stopil v malo gostilno, da se kot človek pokrepa z žganjem. V mestu je bila neka svečanost, pa so z vseh strani hodili mimo moški, ženske, otroci. Murn, ki je tudi drugače med volji znan kot precej neumen, se ni nič ogledoval, temveč se je z vso resnostjo lotil kosila, se dobro najedel, malo zamukal od zadovoljstva, pa potem legel in pri sladkem dremanju začel prežvekovati. Prav nič ga ne zanimajo raznovrstni ljudje, ki hite mimo njega na vse strani. On mirno drema in žveči. (Skoda, da ni človek, ko ima dispozicije za visoko karijero.) Si-

vec pa ni niti pokusil. Njegov sanjav pogled in tužen izraz obraza sta na prvi pogled razodevala, da je to mislec in ne žna, občutljiva duša. Hodijo mimo njega moški, Srbi, ponosni na svojo svetlo preteklost, na svoje ime, na narodnost, a ta ponos je poosebljen v njihovi pokončni drži in hoji. Sivec je gledal to, pa mu je dušo navdala žalost, bolest nad veliko krivico, ni mogel odoleti tako močnemu, nenadnemu, silnemu čuvstvu, pa je žalostno, bolestno zamukal, a iz oči so se mu utrnile solze. In Sivec je od silne bolesti začel premišljevati:

"S čim se ponašajo moj gospodar in drugi njegovi sodržavljeni, Srbi? Zakaj nosijo tako pokončno glavo in z naduto ošabnostjo in zaničevanjem gledajo na moj rod? ... Ponašajo se z domovino, ponašajo se s tem, da jim je milostna usoda naklonila, da so se rodili tu, v Srbiji. Saj je tudi mene mati otelila tu v Srbiji, in ne samo, da je ta domovina moja in očeta mojega, temveč tudi moji dedi so kakor njihovi, vsi skupaj, prešli v te kraje še iz stare slovanske očetnjave. Pa od nas volov ni nihče čutil ponosa radi tega, temveč mi smo se vedno ponašali le s tem, kdo spelje težje breme navkreber, in niti en vol še ni do danes rekel švabskemu volu: 'Kaj hočeš ti, jaz sem srbski vol, moja domovina je ponosna zemlja Srbija, tu so se otelili vsi moji stari, tu, v tej zemlji so tudi grobovi mojih prednikov!'"

Bog obvaruj, mi se nismo nihdar ponašali s tem, niti nam ni misel nam ni prišla, a ljudje se s tem ponašajo. Čudni ljudje!"

Pri takih mislih je vol žalostno zmajal z glavo, zazvonil je medeninat okov za njegove vime vrata in zaškrpal jarem.

Murn je odprl oči, pogledal tovariša in zamukal:

"Ti si zopet po neumnem beliš glavo! Jej, norec, da se zrediš, vidiš, da kažeš rebra; ako bi bilo dobro misliti, bi nam ljudje ne prepuščili tega. Ne bi nas zadela ta sreča."

S pomilovanjem je pogledal Sivec tovariša, obrnil glavo od njega in se še bolj poglobil v svoje misli!

"Ponašajo se s svetlo preteklostjo. Imajo Kosovo polje, kosovsko bitko. Čudna čuda, ali mar moji stari tudi niso že tedaj vlačili vojski hrane in bojne potrebščine: da ni bilo nas, bi morali ta posel opravljati ljudje. Imajo vstajo proti Turkom. To je velika, plemenita stvar, ali kdo je bil zraven. Ali so dvignili vstajo ti napih-njeni puhloglavci, ki se v brezdelju šopirijo ošabno poleg mene, kot da bi bila to njihova zasluga. Evo, da vzamem za primer samo mojega gospodar-

(Nadaljevanje na 5. strani)

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET ČLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Naročnina za Združene države (izven Chicaga) in Kanado \$6.00 na leto; \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četrt leta; za Chicago in Cicero \$7.50 za celo leto; \$3.75 za pol leta; za inoseststvo \$9.00.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 So. Lawndale Avenue
Chicago, Illinois

ZA LICNE TISKOVINE
VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO
Adria Printing Co.
1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Tel. MOHAWK 4707
PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

Prva slovenska pralnica se priporoča rojakom v Chicagu, Cicero in Berwynu.

Parkview Laundry Co.

FRANK GRILL in JOSEPH KOZDRIN, lastnika

Fina postrežba — Cene zmerne — Delo jamčeno

Telefoni: CANAL 7172—7173

1727-1731 W. 21st Street

CHICAGO, ILL.

Coal Miners Ask \$1-Day Raise

The current contract between the 350,000 soft coal mine workers in the Appalachian area and the operators expires at midnight, March 31, by which time it is hoped a new contract will be signed.

Through the biennial Appalachian Joint Wage Conference, negotiations for a new contract calling for a \$1 day increase in wages, vacations with pay, a guarantee of 200 working days a year and other improvements, began in New York on March 11.

The Appalachian Joint Wage Conference is the largest collective bargaining agency in the United States. It represents about 350,000 mine workers in the Appalachian area and an additional 150,000 in outlying districts. The Appalachian operators represent approximately 70 per cent of the nation's bituminous tonnage.

Two days after the conference opened the operators announced their rejection of the miner's demands, making a counter-proposal, that the present agreement be extended for another two years.

John L. Lewis, of the United Mine Workers Union, immediately replied that this counter-proposal was entirely unsatisfactory as any basis for settlement. On behalf of the UMW, however, he offered to keep the mines working under present conditions beyond the contract expiration date of March 31, if an agreement was not reached before that date—with changes that might later be agreed upon to be made retroactive to April 1.

This proposal was voted down by the operators, and the miners' wage demands were referred to subcommittees of four from each side for further negotiations.

A similar proposal to continue work beyond the expiration of the agreement was made by the Mine Workers two years ago, but the refusal of the operators to agree to it then resulted in a prolonged lockout.

In presenting the miners' demands, Lewis declared that they did not want to repeat the experience of the last war, when record profits were piled up but the Mine Workers "were forced to fight the rapidly rising living costs... on wage rates far below those paid in comparable industries, simply because out of patriotism they signed a period-of-the-war agreement."

Lewis warned that there is likely to be a "different economic aftermath" to this war to that which followed the last war.

"There must filter through into the pay envelopes of the men who man the mines, factories and other services a larger share of the profit-producing leverages that result from steady operations, regardless of what has heretofore been determined by engineers' charts and graphs as labor's share of increased volume," he said.

The Mine Workers did not press any demand for a shorter workday, but declared that "without sacrificing the principle of the six-hour day," they were willing to extend the present seven-hour, five-day week for another two-year period.

Their demands included the following:

1. An increase of 12c a ton in combined cutting and loading rates, and an increase of \$1 a day for all day men.
2. A guarantee of not less than 200 working days a year.
3. Two weeks annual vacation with pay.
4. Seniority provisions, calling for priority rights to jobs, in event of layoffs, on basis of length of service.
5. Right of Mine Workers safety committees to inspect any mining operations and authorize stoppage of work when dangerous conditions are found.
6. Elimination of existing inequitable differentials within and between districts, including north-south differentials.

FRANCE VERSUS BRITAIN

When a man is hungry and has money in his pocket the logical action is to go to the nearest grocery store and buy food. And if somebody tries to prevent him from doing that it also is logical that he should fight.

That is the position in which France now appears to be at the present time.

France wants to import food. Britain wants to maintain the blockade of Europe which is preventing France from getting food. So French officials (egged on probably by Nazi rulers) are talking about using their battleships against the British.

We do not want to appear ridiculous, so we shall not discuss this dilemma in the light of simple justice and absolute right. The world is at war and justice and right are not arbiters of nations in wartime.

What we do want to say is that the French threat to Britain gives us a creepy feeling and the thought that "we just ain't seen nothin' yet."

Just how widespread will be the poverty and destruction of war before peace and order again come to the world is an unanswerable question. We Socialists have been warning for many years that the second World War might mean the end of civilization, and we are unhappy at the prospect of being true prophets.

Surely the rulers of nations have got the common herd into an awful mess. And surely, too, what has come to pass—to say nothing of what may lie ahead—out-horors even the worst charges which antis hurled against Socialists in former years.

Today humanity is paying a big price for permitting the international private-profit racket to run its course. People who rejected Socialism and maligned Socialism have some explaining to do.

SSPZ European Film To Be Shown Sunday

CHICAGO.—Old folks to whom the memory of their homeland is still dear will have an opportunity to see once again the beautiful scenes of their native land in a technicolor film taken in Yugoslavia last year by the famous Slovene artist, Bozidar Jakac.

The film will be shown by the SSPZ United Lodges of Chicago, Sunday afternoon, March 30, beginning at 3 p. m. Masonic Temple (West 23rd & Millard), is the location. All members of the SSPZ and others are invited. Admission will be 25 cents.

The younger folks, too, will find a common interest in this film of Yugoslavia.

BRANCH NO. 1 JSF, MEETS FRIDAY

CHICAGO.—The regular monthly meeting of Branch No. 1 JSF, will be held this Friday, March 28, at the Slovene Labor Center, beginning at 8 p. m. Members are urged to attend promptly in order that sufficient time will remain for the discussion period after the meeting.

Continuing the discussion of last month on Democracy, Ivan Molek will lead off with "Political Democracy in the U. S.—Past and Present," after which a general question and answer period will follow.

Members who missed the last meeting, be sure to attend this one, as you are missing out on some very informative talks.

More News About Soc. "Zarja's" Concert

CLEVELAND.—Come one, come all! Where? To the Slovene National Home on St. Clair Ave. Why? Because "Zarja" is staging a concert and operetta. When? Sunday, April 6, at 8:30 p. m.

The chorus will sing a number of songs, while duets and solos will engage some of the special "Zarja" talent.

The younger members are preparing a skit which supposedly takes place in the Slovene homeland. Women folks are on their way to the river to wash clothes while the men are striking out for the open fields. Beginning early in the morning, it comes to a close with the setting of the sun. All characters will be dressed in Slovene costume.

Title of the operetta is "Povodnji mož." It tells the story of a cobbler and his lazy wife, who has a sharp distaste for work of any kind. A hilarious climax is reached when the cobbler and his wife foolishly and unsuspectingly waste the three wishes granted them by the magical "Povodnji mož." Characters are: Andrew Turkman, as the cobbler; Josephine Turk, as the cobbler's wife; Tony Perusek and Sophie Turkman, as a neighboring couple.

After the program there will be dancing to Jonny Pecon's Orchestra. Tickets can be purchased from any "Zarja" member.

Why not spend an enjoyable afternoon and evening with us on April 6? Donna Slabo, Publicity Com.

Branch 11 JSF, Prepares For May Day Celebration

BRIDGEPORT, O.—The May Day celebration of Branch No. 11 JSF, this year will also be a 15th anniversary jubilee, for it is over fifteen years ago that the Branch was first organized, on Nov. 29, 1925.

The affair will be held in Boydsville on Saturday, April 26. An orchestra from Cleveland has been secured for the occasion and undoubtedly many Clevelanders will be among the audience.

All of our friends, locally and in the surrounding neighborhoods, are requested to reserve this date and join our celebration.

Joseph Sney.

NORMAN THOMAS BROADCASTS

CHICAGO.—The Socialist Party announces that for 13 weeks, starting March 16, Norman Thomas will be on the air every Sunday afternoon, from 4:30 to 4:45 p. m., over station WHIP, a 1480 kilocycles station with good coverage of Illinois, Indiana, Iowa, Wisconsin and western Michigan.

Plans are being made by the Call Radio Bureau for a national series of electrically-transcribed talks which will be carried by nearly 40 stations, to be announced later.

JSF Conference Date Selected for Ohio

BARTON, O.—May 25 has been selected for the conference of JSF Educational Bureau affiliated organizations in Ohio this year. It will be held in Barton, Ohio. More details later.

CONCERT DATES

MARCH 30
Detroit.—The labor chorus "Svoboda" will present another of its annual concerts at the Slovene Worker's Home on Livernois Ave.

APRIL 6
Cleveland.—Socialist Singing Society "Zarja" will give its Spring Concert at the Slovene National Home on St. Clair Ave. The operetta "Povodnji mož" is being featured.

MAY 11
CHICAGO.—"Sava" will present its Spring Concert at the S. N. P. J. hall, 2657 S. Lawndale Ave., likewise featuring an operetta "Snubaci," along with some brand new songs the chorus has added to its repertoire in recent months.

Valtin's Book

A Review of Jan Valtin's "Out of the Night"

By WILLIAM E. PATTON

Many ex-comrades have written the story of their experiences and skulduggery while in the Communist party, but Valtin has done the most beautiful job of any of them. The story at times makes the hair stand on end and is a superb piece of work. Regardless of the truth or falsity of his charges it is a book that should be read and it will certainly not do the Party any good, nor the Nazis either.

The Communist disregard for the lives of workers is one of the main features of the book. The armed uprising in Germany in 1923, instigated by the Party and known to be hopeless, resulted in the slaughtering of thousands of workers, poor dupes who were under the delusion that they were dying for socialism.

The story also deals with the attack on the Social Democrats by the Comies and Brown Shirts working side by side. When the writer protested this policy he was reprimanded by Party leaders and told that the Social Democrats were the worst enemy that the Party had and must be destroyed. Hitler was considered a mere screwball who could be disposed of conveniently later.

The murder and kidnapping of workers, both in and out of the Party, is another shocking episode. Sincere, revolutionary workers whose only crime was in having an idea not marked "Made in Moscow" were disposed of like cattle in the stockyards.

Valtin tells how he wrecked the Swedish Seamen's Union on orders from the Kremlin. On the completion of the job, with the seamen forced back to work for lower pay and the union busted, he received a wire from his superior, "Well done, Comrade."

Valtin finally got into the Gestapo on orders from the Party, but the Nazi were not so dumb. They held Valtin's wife and child as hostages against any dereliction on his part.

When he broke with the Party in Copenhagen, he was held in a small cottage as a prisoner until such time as a Russian ship arrived to smuggle him into Russia. He escaped by setting the house afire. His Gestapo papers which he had turned over to the Party on his "escape" from Germany had his picture, fingerprints, etc., displayed on them. His picture was printed in Communist papers throughout the world under the title, "ON THE WATCH, GESTAPO!" This was a beautiful piece of rattling and the Germans put his wife into a concentration camp at once. She died a few months later and the child is now a ward of the government.

Of Nazi Sadism

The reader will need a strong stomach when he comes to the part where Valtin is a prisoner of the Gestapo. It is one of the most horrible pieces ever written and reminds one of Herman Melville's remark, "Man is the most bloodthirsty and ferocious animal on the face of the earth." To say nothing of sadistic.

Commies Yell, "Deport"

At the present time the Daily Worker and lesser Commie rags are screaming for Valtin's deportation. (Not for Mr. Browder or Harry Bridges, of course.) Also yelling for the law to take its course is New York's PM, which was supposed to have come out from under Communist domination. Valtin's return to Germany will mean that he will not be troubled with dandruff any more and he won't need Listerine. However, the royalties which he is collecting should enable him to fight his case successfully.

"Out of the Night" has reached an estimated 30 million readers through Readers Digest and two successive issues of Life Magazine, both of which carried condensations of the book. Movie rights, it is reported, have been sold for \$75,000. Paul Muni and Claudet Colbert will be starred.)

JUGOSLAVIA GIVES IN TO AXIS DEMANDS

Swept by waves of turmoil and discontent, and unable to replace ministers who have resigned from the cabinet rather than sign up with the Axis, Yugoslavia is experiencing a grave internal crisis.

The agreement Yugoslavia is asked to sign would be a passive but effective alliance with the Rome-Berlin-Tokyo axis.

Both economic and semimilitary aid is involved in the offer, some sources claim, while another version of the deal states that full axis membership is involved in everything except that Yugoslavia will not provide active military aid to the axis and troops would not cross Yugoslavia to attack the Greeks, although transportation of war supplies across the country and passage for hospital trains would be permitted.

After a stormy all-night cabinet meeting, three ministers have resigned, giving Regent Prince Paul a free hand to pick others who would be more likely to approve a German alliance. No one to replace them could be secured. A fourth cabinet member who voted against acquiescence to Germany, and the minister to Russia are said to have sent in their resignations.

Objecting ministers were Dr. Budisavljevic, social welfare; Dr. Branko Cubrilovitch, agriculture, and leader of the Serb Peasant party, and Prof. Mihajlo Konstantinovich, justice.

The pro-German newspaper Vreme gave its version of the agreement as follows:

1. Yugoslavia will join the axis pact.
2. Other signatories will guarantee Yugoslavia's territorial integrity and independence.
3. Yugoslavia will be specifically exempted from military clauses of the pact.
4. At the end of the war other signatories will agree to consider Yugoslavia's aspirations for an outlet to the Aegean sea.

A supplement to the plan, Vreme says, will specify:

1. Yugoslavia will allow the transportation of war materials thru her territory as well as hospital trains, waiving the right to stop or examine such trains.
2. Yugoslavia will agree immediately to halt all anti-axis propaganda within her frontiers.
3. The agreement was to be signed in Berlin or Vienna in the early part of this week.

A new angle developed when Greece warned Yugoslavia that allowing passage of German troops would be considered a "hostile act." Planned in much the same way as the Czechoslovakia grab, it is as plain as a wart on a bride's nose that the Nazi spider is laying its web with typical well-known trickery.

Louis Adamic Writes of Italian Nationality

CHICAGO.—This Week Magazine, Saturday supplement of the Chicago Daily News, featured an article by Louis Adamic on its inside cover page of a recent edition. The article is titled "And Proud Of It!" and deals with the problem of race discrimination in this country as Mussolini's blundering brings it to bear upon Italian citizens of the United States.

The author mentions such patriotic heroes of Italian descent as Garibaldi and Mazzini, and compares them with men of the calibre of Washington and Jefferson to show that the Italians were courageous fighters under Garibaldi when they were fighting for liberty, because liberty was a good cause—a much better one than their present cause, which is a bad one.

It would be simply great if old-stock Americans knew more about such "foreigners" as Mazzei, Pulaski, Haym Salomon, von Steuben and many others, the author states.

"It would free many of them of prejudice and intolerance toward the newer stocks. It would keep them from passing ignorant remarks about Italian, Polish, Jewish, German and other kinds of Americans—remarks inspired by events in Europe.

"It would help us all to realize that America is the creation of people who came here from all over the world, that in a sense we are all immigrants here, and that we need to accept one another as integral parts of this country, regardless if our name happens to be Simpson, Dirococo, Goldberg, Zambloskas or Starzinsky."

During twenty-seven years in this country Adamic has covered a great deal of territory in connection with gathering material for his books. He has covered every state in the union, and crossed the Rio Grande for "The House In Antigua." He is traveling at present in preparation of a new book.

Chicagoans have seen and heard Adamic in the news reels in local theatres recently.

Natural Course

Weather report for slum dwellers: Rain followed by snow, followed by pneumonia, followed by doctors' bills.

Try It

The idea of a cooling off period before striking has few if any parallels in business.

Try to ask the light company for a cooling off period when the electric bill is due. They'll give you a black-out.

Nature hath given men one tongue but two ears, that we may hear from others twice as much as we speak.—Epictetus.

♦♦ SAVA NOTES ♦♦

By A. SAVANKA

Our Spring Concert will introduce much new talent, for the special numbers and the operetta, "Snubaci" also, will be composed of newcomers and singers who have never made their bows outside the regular group renditions. We are all enthused and are anticipating much pleasure in seeing them perform. Last concert Ed Drasler made such a fine impression with his singing and acting in "Povodnji mož" that he had everybody talking. This concert another "star" may be born in "Snubaci."

Thursday nights are reserved now until concert date, May 11th, for special rehearsals for the "second" part of our program. Things are beginning to hum real tunelessly. And the mixed octette will be rehearsing these evenings the beautiful strains of "Schubert's Serenade," which one never tires of hearing or singing, and two other English songs. The rest of the program will be confined to the Slovene songs.

A promise was made to keep the pens busy these weeks, turning out publicity notes on our oncoming concert. Marya already had a fine account of it in the Slovene section the past week, and I cannot help but comment on how well Marya writes her native Slovene language. She should take pride in her ability.

But—we could write until dooms day—praising and talking about our contemplated event, and have an audience that would fill but a cubby-hole. So—out we must go and sell tickets! To sell tickets is the only assurance of an audience that will fill the SNPJ auditorium, on the not too beautiful (we hope) Sunday afternoon in the merry month of May.

Our art scholar, Leo Vider, who by the way also sings tenor in our chorus, has favored us again with attractive, special sketches for our concert placards, which will instantly catch the eye of each passerby. Soon they'll be decorating the windows of our neighborhood stores. Should I say—"watch for them?"

We're very much interested in Cleveland "Zarja's" Spring concert, and especially would enjoy seeing them present "Povodnji mož," which was our musical vehicle last concert. While we were whispering during rehearsal, which is something we can hardly refrain from doing, Mrs. Misko, who played "Uria" so well, said, "I sure would like to see them perform! I wonder how their 'Uria' will keep the 'klobasa on her nose?'"

The Slavic-American Music and Dance festival was held at the Chicago Civic Opera House recently. It was supposed to have been a gigantic unity day of all Slavs, but the response in attendance was so obviously poor in this spacious Civic Opera House, that the people were asked to come down from the top balcony and select choice seats on the main floor. It certainly was disheartening to look down from the fifth floor and see such a small scattering of people in the expensive main floor seats.

What caused this "disunity"? Someone said the Czechs refused to cooperate because they weren't allowed to run the show, and that it was communistic in color, because the Russians were the featured nationality! Whatever the reason, this last one is most absurd, for the affair had more of a clerical tinge than any other. The program began with a "prayer for Slavia," and ended with "God Bless America."

However, the Russian Chorus, under direction of Mme. Margarita Agrenova-Slaviansky, deserved foremost program consideration, for they were the outstanding performers of the festival. The chorus which is composed of over seventy singers, is well-trained, and their pianissimo singing is beautiful. And never have I seen such dazzling, colorful, extravagant costumes, which almost distracted one's attention from the fine singing, for their sparkling brightness was a spectacle in itself. The costumes evidently were replicas of the Russian Imperial Court Choir.

We have been accustomed to hearing the finest operatic performances from this Civic Opera stage, and perhaps that is the reason we expected more than we should have. There was not much difference in the quality of voice of the soloists, that is, they were almost all on a level plane, and at this evening performance it would be difficult to say that either this or the other one was better or more effective or appealing. The entertainer, Edo Ljubich, from the Yar restaurant was most enthusiastically received, but that because of his simple Russian folk-songs and personality.

Ann Beniger, who was the only Slovene on the program, sang two Slovene songs, "Gor čez jezero" and the whimsical "Pticka" by Parma. Miss Beniger is on the threshold of her career, and if she keeps her heart and mind full of determination and inspiration, she will someday make her operatic debut on this very stage of the Chicago Civic Opera House.

IN THE NEWS

NATIONAL RAILWAYS OF MEXICO IN GOVERNMENT HANDS AGAIN

According to the International Press Bulletin, issued by the Mexican Revolutionary Party, Mexico's National Railways are again in the hands of the Government, since Gen. Enrique Estrada, Senator of the Republic, has been given charge of managing the department.

Managed for the past three years by the Workmen's Administration, this new step in Mexico's railway management is said to comply with the wishes of Gen. Manuel Avila Camacho, President of the Republic, who has decreed the Law which establishes this New Administration.

BLAME ALLIS-CHALMERS FOR LONG WALKOUT

Refusal of the Allis-Chalmers Manufacturing Co. to accept a government-sponsored compromise was cited last week as the stumbling block to settlement of the two-month-old strike conducted by Local 248, United Automobile Workers.

The compromise was worked out in Washington, and accepted by the strikers at the suggestion of UAW leaders and the Office of Production Management.

Ed Hall, UAW international representative, said the company's reservations "would nullify the entire Washington formula, which was designed to cover and did cover, the union's demands for a guarantee of union security."

"The company says it will negotiate, but states in advance what results the negotiations must have. That is not negotiation."

COST OF LIVING GOING UP

For more than a year prices of things bought and used by the housewife have been slowly but surely edging up. Some meat prices are up nearly 20 per cent. During the first week of March, according to the Department of Labor, the wholesale price of food took a spectacular jump of nearly 4 per cent and the increase will be reflected in retail prices a little later. Rentals in many sections are reported to be skyrocketing, and sharp advances are predicted for clothing and house furnishings.

HILLMAN HITS MYTH OF "LABOR SHORTAGE"

Sweathoppers who had been clamoring about a "shortage" of skilled workers as an excuse for breaking

down labor standards were handed a stiff jolt last week by Sidney Hillman, associate general director of the defense program.

"There used to be a lot of hullabaloo about a skilled labor bottleneck," Hillman said. "We don't hear much about it any more. That's because we're keeping in step with all needs for craftsmen, and we may be even a step ahead of the procession."

Hillman pointed out that with the cooperation of organized labor plus the training program undertaken by his labor section, practically all demands for trained workers have been met.

SKILLED WORKERS TO GET DRAFT EXEMPTIONS

National Selective Service draft boards were instructed last week to defer skilled workers needed for national defense.

Brigadier General Lewis B. Hershey, draft director, declared there is a growing shortage of skilled workers and insisted that their ranks be not further depleted.

BRITISH LABOR LEADER, BEVIN, CABLES—

"Labor in Britain and the United States will never accept obedience to a slave state nor submit to machinations and wickedness of a Gestapo," Ernest Bevin, British Minister of Labor, declared last week in a message cabled to the A. F. of L. and published in the American Federationist, official magazine of the American Federation of Labor.

"Industry and labor are organizing in England not merely to withstand Hitler's onslaughts, but to make the great offensive which will cause his destruction," the rugged British Labor leader declared.

RESPECT RIGHTS OF LABOR. BOSSES TOLD

The most effective way in which industrialist can lend "patriotic cooperation" in the national defense program is to recognize the rights of labor.

That advice was given recently by Robert J. Watt, American workers' delegate to the International Labor Office, at a conference of industrial leaders in Philadelphia.

"Recognize the collective bargaining rights of the workers," Watt suggested. "If you have a union in your plant, don't try to hamstring it. Instead, help your workers to establish free and independent unions."